

Forfatter: Ulfeldt, Leonora Christina

Titel: Udrag fra Jammers Minde

Citation: Ulfeldt, Leonora Christina: "Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer", i Ulfeldt, Leonora Christina: *Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer*, udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN ; C. O. BØGGILD-ANDERSEN , Rosenkilde og Bagger, 1949, s. 104. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-leonora01-shoot-idm140124512703712/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2024)

Anvendt udgave: Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer

1663 indtil Anno 1674 i mit Fængsel sig haver tildraget, i Mening derved min *Jammers Minde* at ende, eftersom jeg fandt hos mig selver en Fornøjelse og ofte trøstede mig selver, at det er bedre at være uskyldig fængselet end at være fri og have forskyldt Fængsel. Jeg errindrede mig at have læst, at Fængsel havde tjent mangen en til Beskærmelse imod større Farligheder og fra at falde i derres Finders Hænder. Der haver værret de, som erre udkommen af derres Fængsel og straks derefter erre bleven myrddt. Der haver værret de, som haver haft derres rundelig Ophoid i Fængsel og siden i Friheden lidt Nød. Uskyldig Fængsel undertrykker ikke Ens Ære, men den forøger Æren. Mangen en haver i Fængsel faaet store Videnskaber og erfaret de Ting, de før ikke kunde naa. Ja, Fængsel leder til Himmelen. Sagde saa ofte til mig selver: *Trøst dig, du Fange, du est lykkelig.*

Eftersom det 1674. Aar ikkun var Hælten af mine Fængsels-Dage, saa haver jeg i denne min *Jammers Minde* — *udi hvilken er antegnet adskillige Viderværtigheder, mig haver angreben, som for mangen en skulde have værret haardere at imodstaa end som Fængsels Tvang; Gud gav Styrke* — tilføjet det, som siden den Tid inden mine Fængsels-Døre sig haver tildraget, og jeg lider mod min Friheds Aften, 1685, den 19. Maj. Gud alene Æren, som Kongl. *Majestæt* til Retfærdighed haver beveget.

Herhos vil jeg ihukomme dennem, hvis dødelig Afgang mig værende mit Fængsel¹ blev berettet:

1. Kongl. *Majestæts Premier-Ministre*, Grev *Christian* af Rantzov, døde i *September* Maaned 1663. Levede ikke den Dag at drikke Skaaler til vorres Prinsesse og Cur-Prinsen af Sachsens Trolovelses-Fest. Langt mindre naaede han den Dag at se (efter hans Angivende) et Træ-Billede til min sl.² Herres Spot at *parteres*. Døden var hannem meget bitter.

2. Enke-Dronningens Hofmesterinde, som var mig saa

¹ i min Fængselstid. ² selig.

meget saa streng i min største Bedrøvelse, havde en lang pinagtig Sygdom, sagde af Utaalmodighed, at Helvedes Pine var ikke større, end som hendes Pine var. Man kunde paa Taarnet høre hender skrige. Hun blev ført paa en Dyne ned i Byen og døde der.

3. *Able Cathrinæ Dø* var meget smertelig. Havde hun før søgt hos mig paa himmelige Steder efter Breve, da blev hun siden af Balberere¹ meget befølt, eftersom hun havde Bylder paa himmelige Steder. Hun blev skaarren og brændt. Al den Pine udstod hun i Haab at leve, men hverken Batskerens¹ Vindskibelighed eller Dronningens Besøgeiser kunde redde hender fra Døden.

4. *Secreterer Erik Krag*, som havde ladet se sit onde Hjertelav imod mig i mit Fængsel den mørke Kirke, blev hastig af Døden henrykt² paa et urent Sted; var frisk og sund, havde til Middag ladet indbyde Gæster til sig, sad og skrev ved sit Bord, gaar ud for at gøre sit Behov, der finder hans Folk (efter lang Bien) hannem dø.

5. *General-Major Friderich von Anfeldt*, som mere end som een Gang gav sin Glæde til Kende over min Ulykke, han døde saa, som han havde levet; var et uguddeligt Menneske og en Guds-Bespottere. Han kunde Lykkens skele Øjesyn ikke imodstaa, blev rasend, fordi en anden fik en Ære-Titel, han adtraade; det var vel ringe at tabe Sind og Sans for. Han vilde intet høre om Gud, mindre forlige sig med Gud. Begge Dronningerne, Enke-Dronningen og den regerende Dronning, overtalte hannem endeligen dertil. Der han havde annammet *Sacramentet*, sagde han: „Nu haben Ihre Majesteten Ihren Willen gehabt; wozu ist das nu gut?“³, blev ved at bande og læstere⁴ og døde saa hen.

6. Efter lang udstaaene Sygdom døde Felt-Herren *Schack*.

7. Desligeste *Canzeler Peder Ritz*.

¹ Barfakæeren var Barber og Sanzlæge. ² bortrevet. ³ Nu har Ederes Majestæter faaet Ederes Vilje; hvad er det nu godt for? ⁴ tale bespotteligt